

NOTA BREU

Leucojum aestivum* (Amarillidàcies) al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac**Leucojum aestivum* (Amaryllidaceae) in the Natural Park of Sant Llorenç del Munt and l'Obac**

Isidro Jabato*

* Camp del Ferro, 13. 08027 Barcelona. A/e: isidrojsuarez@gmail.com

Rebut: 18.05.2023. Acceptat: 22.05.2023. Publicat: 30.06.2023

***Leucojum aestivum* L. (Fig. 1)**

Vallès Occidental: Riera de Rellinars, 31TDG1009 (Fig. 2). Clariana en una bifurcació de camins, 383 m, orientació NE, a 8 m de la llera de la riera, sota l'obaga de la Casa Nova i a 190 m de la font de Carlets (Fig. 3), 16-IV-2023 i 7-V-2023, Isidro Jabato.

Leucojum aestivum és un geòfit de la família de les amarillidàcies, originari d'Europa i una petita part de l'oest d'Àsia (arriba fins al nord de l'Iran). Es troba en zones humides, en pinedes, entre 0-800 m d'altitud. És una planta glabra, de fins a 60 cm d'alçària. El bulb té túniques externes membranàcies, d'un color castany més o menys intens, que es perllon-

Figura 1. *Leucojum aestivum* a la riera de Rellinars (Imatges preses el 16 d'abril i el 7 de maig).

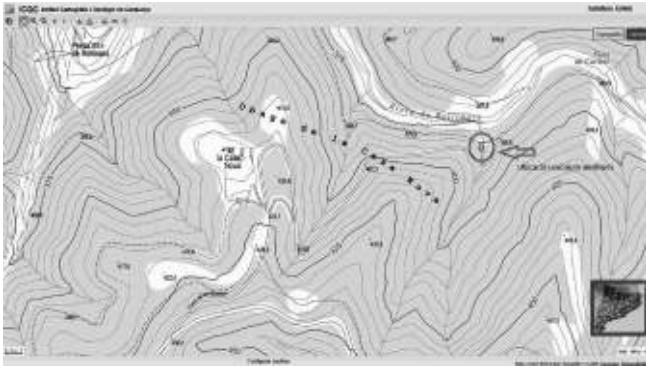

Figura 2. Localització de la nova població de *Leucojum aestivum*. Font: elaboració pròpia a partir de cartografia de l'ICGC.

Figura 3. Hàbitat de *Leucojum aestivum* (Imatge presa el 7 de maig).

guen formant una beina que té a la base la consistència i el color esmentats. Les fulles són linears, planes, de marge llis, breument atenuades i obtuses a l'apex. Les flors, de 2 a 5 per tija, són campanulades, nutants, i tenen 6 tèpals blancs que presenten una taca verda a l'apex de la cara externa.

S'han reconegut dues subespècies (de vegades considerades varietats) dins de *L. aestivum*: la subsp. *aestivum* i la subsp. *pulchellum* (Salisb.) Briq. A aquesta darrera també se li ha donat rang d'espècie. Les plantes de la subsp. *aestivum* solen ser més grosses que les de la subsp. *pulchellum*, i tenen 1-5 flors per tija, mentre que les de la subsp. *pulchellum* en tenen 3-8. La subsp. *aestivum* està restringida a les àrees pantanoses de la zona mediterrània occidental (Boens, 2017), mentre que l'altra subespècie té una àrea de distribució molt més àmplia.

Malgrat que *L. aestivum* és un tàxon de distribució global relativament àmplia, a Espanya, la subespècie *pulchellum* només ha estat citada a les illes Balears (Bolòs & Vigo, 2001) i (Anthos, 2023), i la subespècie *aestivum* només ha estat citada al massís de l'Albera, a l'Alt Empordà, (Bolòs & Vigo, 2001) i (Font, 2023).

A l'herbari Cadevall, que forma part de l'herbari de l'Institut Botànic de Barcelona, hi ha un espècimen de *L. aestivum* trobat el 1912 pel mateix Cadevall prop de Terrassa, entre el torrent del Gaià i el torrent de la Xoriguera. Tot i això, l'espècie no està incorporada al catàleg de la flora vascular del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac (Puig, 2021). Segons les coordenades recollides al registre de l'IBB-CSIC-ICUB BC-Plantes Vasculares, la localitat de Cadevall es troba a uns 6 km del punt aportat en aquesta nota. Segons Rotchés *et al.* (2021), *L. aestivum* és considerada una al·lòctona establerta a Catalunya. Sáez & Aymerich (2021) també la consideren naturalitzada, però comenten que no es pot descartar que sigui autòctona, ja que les poblacions del sud de França probablement son autòctones. No obstant això, la població de la zona considerada en aquesta nota és sens dubte de caràcter al·lòcton.

Agraïments

A Moisès Guardiola, pel seu ajut i estímulo per a redactar aquesta nota.

Bibliografia

- Anthos. 2023. *Anthos. Sistema de Informació de las Plantas de España*. Real Jardín Botánico, CSIC – Fundación Biodiversidad. Disponible a <http://www.anthos.es/> [Data de consulta: 19/04/2023].
- Aymerich, P. & Sáez, L. 2019. Checklist of the vascular alien flora of Catalonia (northeastern Iberian Peninsula, Spain). *Mediterranean Botany*, 40: 215-242.
- Boens, W. 2017. An overview of *Leucojum*. *The Plantsman. New Series*, 16: 20–25.
- Bolòs, O. & Vigo, J. 2001. *Flora dels Països Catalans 4*. Editorial Barcino. Barcelona. 749 p.
- Font, X. 2023. *Mòdul Flora i Vegetació. Banc de Dades de Biodiversitat de Catalunya*. Disponible a: <http://biodiver.bio.ub.es/biocat/>. [Data de consulta: 17/04/2023].
- Puig, R. 2021. *Catàleg de flora vascular, fauna invertebrada i fauna vertebrada del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac*. Diputació de Barcelona. Disponible a: <https://parcs.diba.cat/es/web/l-informatiu/-/sant-llorenç-disponible-el-catàleg-de-flora-vascular-fauna-invertebrada-i-fauna-vertebrada-actualitzat-del-parc-natural-de-sant-llorenç-del-munt-i-l-obac>. [Data de consulta: 19/04/2023].
- Rotchés, R., Álvarez, E., Riera, M., Andreu, J., Basnou, C., Melero, Y., Fuentes, L., Escobar, A., Martínez, D. & Pino, J. 2021. *12 anys del projecte EXOCAT. Les espècies exòtiques a Catalunya*. CREAM. Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural. Generalitat de Catalunya. Disponible a: https://mediambient.gencat.cat/web/.content/home/ambits_dactuacio/patrimoni_natural/especies_exotiques_mediambiental/Exocat/exocat2022.pdf. [Data de consulta: 20/04/2023].
- Sáez, L. & Aymerich, P. 2021. *An annotated checklist of the vascular plants of Catalonia, northeastern iberian Peninsula*. Barcelona. Kit-book Serveis Editorials, S.C.P. Barcelona, 717 p.